



ORADEA-MARE (N.-VĂRAD)

5 februarie st. v.

17 februarie st. n.

Ese in fiecare duminică

Redacțiunea:

Strada principală 375 a.

Nr. 6.

ANUL XXXI.

1895.

Pretul pe un an 10 fl.

Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.

Pe $\frac{1}{4}$ de an 2 fl 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Bilet de corespondență.

George Diamandescu se căsătorise de câteva luni. Nevêsta lui, Elisa, eră o femeie fôrte cum se cade, dar avea nenorocirea să fie gelosă. Gelosia acêsta o rodea cumplit. Bietul George, nu e vorba, a avut câteva scene cam violente. Ba Elisa a mers și mai departe; a propus soțului ei ca să nu pue nici odată piciorul in tramvai

— De ce drago? a întrebat-o dênsul.

— Pentru că tramvaiul a călcat intr'o ți pe fratele meu cel mai mic pe care-l iubiam așa de mult. Și de atunci am făcut jurământ ca nici eu nici bărbatul care-l voi luă să nu se sue in tramvai.

George i-a promis s'o asculte, mai ales că nici el nu prea se împacă cu tramvaele: decă avea o cursă mai lungă de făcut, luă o birje.

Nu inse pentru că tramvaiul a călcat pe un frate al Elisei, acêsta a făcut-o pe dênsa ca să nu lase pe George de a se sui intr'un vagon; adevêrata cauză eră gelosia. Ea își dîcea:

— Bărbatul meu pôte fôrte bine să vedă femei frumoșe pe strade și pe la ferestre, dar se uită la dênsele până ce trece. intr'un tramvai inse se schimbă chestia; acolo decă se întâmplă să fie o femeie frumoșă și acêsta se întâmplă cam des, dênsul se va uită mai mult la dênsa, pôte chiar ii va plăcé, va intră in vorbă, ađi cunoșcințele se fac așa de ușor și iată că dintr'un bărbat bun se pôte face un soț inșelător, și eu nu doresc acêsta.

George bănuia intenția nevêstei lui, dar ca om prudent, se făcu că nu bagă de sêmă.

Singurul om căruia se confiă, eră prietenul lui din copilărie, Grigore Mușetescu, șef ca și dênsul la ministerul de externe. Natură veselă de altfel, și fôrte dispus a jucă farse amicilor lui.

Îi veni in minte intr'una din ȃile ca să vêre in busunarul paltonului lui George un bilet de corespondență, fără a luă inse sêma ce eră scris pe unul din colțurile biletului.

Își dîcea el:

— Să mai veđi ce scenă are să fie acasă, decă s'o întâmplă ca nevêsta lui să vedă biletul. Nu e vorbă, el o să dîcă că nu șcie nimic de dênsul, chiar așa și e, dar ea de sigur cum e de gelosă, n'are să-l credă. Și o să ridem puțin.

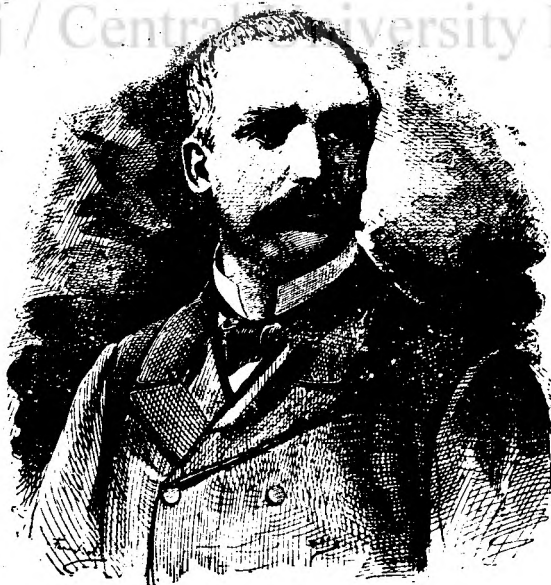
George, care nu bănuia nimic de bilet și pentru că in ȃiua aceea tocmai brodiase de întărȃdise mai mult cu ministru, se duse iute acasă.

Nevêsta il așteptă cu mēsa, puțin cam impacientă.

— Dar bine dragă, te aștept cu mēsa de mai bine de o jumătate de oră. Ce-ai pățit?

— M'a ținut cam mult ministru ađi. Aveam de rezolvat niște hârtii urgente, mai ales că mâne e deschiderea corpurilor legiuitoare.

Își scose batista din palton, se desbracă și dete paltonul servitorei. In momentul când o scos batista, Elisa, care se uită la dênsul, vedu biletul care căduse jos. Imediat îi vini in idee că George fusese undeva cu tramvaiul și că o minția că stătuse cu ministru. Pro-



FELIX FAURE

noul președinte al republicei franceze.

fită de ocazie, când se duse George să-și încălzească mâinile la sobă, ridică biletul și-și aruncă o privire repede pe dânsul. Eră un bilet luat din strada Dorobanților pentru Calea Rahovei chiar în ziua aceea la ora 3 și 40 minute. Îl puse ingrabă în busunarul șortului cu gând să-l ia pe departe, ca să vedă decă mărturisește faptul.

Adevărul e că eră foarte aprinsă.

Biletul acela îi făcuse mult reu.

Se aședară la mesă și servitorea le aduse supa.

Le eră fôme la amândoi.

Elisa luă sticla cu vin și turnă întei vin bărbatului ei.

— Direct dela minister vii, George?

— Se 'nțelege draga mea! Ce întrebare?!

— Pe jos ai venit?

George sorbi din vin.

— Pe jos! Nu știi că de când mi-ai spus să nu me mai sui în tramvai, vin séu pe jos séu cu trăsura? Și-apoi; dela minister până acasă e o palmă de loc.

— Dar ađi de dimineță te-ai dus tot pe jos?

Domnul își scôte pe farfurie o bucată de rasol:

— Dar ce-o mai fi și descusutul acesta pe tine?

Tu știi că dimineța me duc numai pe jos. Ți-am spus-o de-atâtea ori!

(Elisa a parte.) — Se ascunde! Va să ăică e ceva la mijloc? Să luăm séma. (Tare.)

— Uite de ce te-am întrebat: ađi după dejun a fost Mirinésca pe la mine și inchipuește-ți, mi-a spus că i s'a părut că te-a văđut într'un tramvai.

Domnul sôrbe din vin:

— Adevărat că i s'a përut!... Și apoi tu știi bine că eu nu mai vreau nici că mai știu de tramvae; nu că mi-ai spus tu istoria aceea cu fratele teu, dar nu pot eu suferi să stau acolo inghemuit cu fel de fel de zarzavagii, de bocani soioși. Știi, imi fac reu!

Domna mai tórnă vin:

— Asta i-am spus și eu... și de sigur că se înșelă; dar știi cum e dânsa; o ținea una și bună că ea ar paria că te-a văđut în tramvai!

— Probabil că m'o fi semuit cu cineva.

— Mai mult ca sigur. (A parte.) Mi-e frică să înțeleg adevărul! Decă cumva m'o fi înșelând cu alta! Decă are vr'o amantă pe Calea Rahovei la care se duce cu tramvaiul? Biletul l'am veđut eu fôrte bine; are data de marți, ora 3 și 40 de minute luat din strada Dorobanților pentru calea Rahovei; prin urmare l'o luat după ce a eșit dela minister. Ađi a întârziat ca nici odată, unde s'a putut duce decât la o întâlnire cu o femeie?

Domnul își scóse pe farfurie o porție bună de mazăre prăjită cu antricot de potarnichi.

— Nu iei Eliso? să veđi ce bine e preparată?... Dar la ce te gândești?

— Me gândiam la vorbele Mirineaschi. Ea mi-a jurat că te-a văđut la ora 3 și 50 de minute pe Calea Rahovei.

— Ei ași! De unde?... Eu la 3 și 50 de minute eram în cabinetul ministrului. Nu veđi că Mirineasca ta vorbește prostii?... Ia lasă vorba; mănânci ori ce faci? Se réeșce mâncarea!

— Nu, merçi. Nu mai mănânc.

— Ce ești copilă, Eliso?

— Ascultă George! tu-mi ascunđi ceva. Și nu știu ce te face să-mi ascunđi?

— Dar dragă, îți jur pe ce am mai scump, că nu-ți ascund nimic, pentru că n'am nimic de ascuns.

— Atunci de ce nu-mi mărturisești tot?

— Ce vrei să-ți mărturiseșc?

— Că ai fost ađi la ora 3 și 40 cu tramvaiul!

— Iar dragă? Dar lasă-l păcatelor de tramvai, frate; nici nu vreau s'aud măcar pomenindu-se de numele lui.

— Astea-s numai prefăcătorii.

— Cum dragă, tu nu me cređi pe mine?

— Se 'nțelege că nu, de ôre-ce me înșeli? Ai fost ađi cu tramvaiul!

— Eu cu tramvaiul? Să me bată unul Dđeu decă m'am gândit măcar să me urc ađi în el... De unde mai scosești soro și istoria asta cu tramvaiul?... Nu đeu că e nostim de tot... Ia mai bine scôte-ți mazăre și lasă tramvaele în pace!... Apropo! știi că duminecă avem la mesă pe Mușetescu?... Ei! Eliso!... dar mănâncă frate ađi!...

— Nu, nu mănânc, până ce nu-mi vei spune unde te-ai dus ađi cu tramvaiul în Calea Rahovei?... Te-a văđut și Protopopescu! N'ai să ăici acum că și aice s'o fi înșelat?

— Poftim!... m'o văđut și Protopopescu!... Sânt sigur că la ora 3 și 40 tótă lumea m'o văđut pe mine în tramvai.

— Va să ăică mărturisești că ai fost?

— Dar nu mărturiseșc nimic soro! A ajuns o halima cu tramvaiul ăsta! Luă-l'ar toți dracii p'ăl de l'o mai adus în București.

— George! e reu aceea ce faci!

— Ce reu, dragă?

— Că nu vrei să-mi mărturisești că ai fost?

— Cum vrei tu să mărturiseșc un lucru care nu l'am făcut? Nu, că am lucrat cu ministru până la 6.

— O idee! Vrei să me scoți din nedumerire?

— Ei! cum?

— Să me duci mâne la ministru și să-mi spue dânsul că ai lucrat până la 6 ore; așa te tred.

— Asta nu se pôte!

— Și de ce?

— Nu veđi că e copilărie ce spui tu? Dar ce, ministrul e birou de informație, ca să spue nevestelor funcționarilor ce fac și nu fac ei la ministere? Atât ar mai lipsi!

— Atunci decă nu vrei să te desculpi, e tot adevărat că ai fost ađi cu tramvaiul!

— Ia ascultă Eliso! glumești, séu vorbești serios?

— Nu glumesc de loc și nu înțeleg la ce atâta încăpăținare, de nu vrei să-mi spui adevărul.

— Păi decă nu m'am dus?

— Și eu îți spui că te-ai dus. Am și probe.

— Aș fi curios să le ved.

Elisa se gândi: „Decă am să-i arăt biletul, de sigur că are să-mi spue că l'o găsit séu chiar ar fi în stare să ăică că i l'o pus cineva în busunar. Îl cunose eu bine... A! nu! lasă-l să-l fac să mărturiseșcă singur.

— Ei Eliso! ce e cu probele? Care sânt?

— Irimésca și Protopopésca.

— Dragă, dar aste nu sânt probe, sânt femei.

— Așă, acum îți vine să și riđi?... Ah! la câte umilinți me espui. N'aș fi cređut nici odată că tu, bărbatul meu, ai puté să ascunđi ceva de mine.

George se uită duios la dânsa.

— Dar bine drăguță! tu nu înțelegi că n'am fost cu tramvaiul, arde-l'ar focul să-l ardă.

— De ce nu vrei să me duci la ministru?

— Nu se pôte dragă! Prestigiul meu unde rămâne?

— Tot vorba mea atunci: urându-ți-se cu mine, cauți să me schimbi. De sigur ai fi găsit alta mai frumoasă!

— Eliso, ce vorbești?... Ia sêma!

— De vreme ce cauți să ascunzi că ai fost ađi cu tramvaiul in Calea Rahovei, ce să cred altceva?

— Dar bine dragă! Tu nu rađionezi de loc!

Elisa își lasă capul pe mâni și plânge. George se apropie ușor de dênsa, voiește să-i ia mâna și s'o sărute pe obrazi, dar instinctiv îi cade privirea pe busunarul șorțului unde zărește biletul de tramvai. Se dă bruce inapoi cu sprincenele incrunțate.

(A parte) Un bilet de tramvai in busunarul soției mele care s'a certat pân' acum cu mine că eu m'am dus ađi cu tramvaiul, când in realitate a fost dênsa, asta e prea mult! Trebuie să fi fost ceva la mijloc. Voi află-o, chiar cu risicul de a-i mărturisi că am fost ađi cu tramvaiul. Vreau să vđd decă dênsa are să-mi mărturisească pe urmă. Cu tóte că mi se pare fórte ciudat. In fine ce-o fi o fi. Am să-i spui că m'am dus cu tramvaiul.

Se apropie iar de dênsa și-i ia mâna.

— Ei bine Eliso, tot supêrată ești pe mine?... Ce atâta curiositate, frate?... Par că decă o să se ducă cineva cu tramvaiul, are să se scunfunde pământul!... Ei uite!... admite că am fost că aș fi fost, cu tramvaiul ađi.

Elisa ridică repede capul.

— Așá dar mărturisești?

— Nu, dragă! Eu am đis numai să admiți!

— Iar vrei să tágădușci?

— Ei! și decă aș fi fost?

— Așá veđi! Spune că ai fost, nu căută să te ascunzi de femeia ta; și unde?

(A parte.) Unde dracu să-i spui eu c'am fost!

— Nu-mi responđi?

— Ba da!... Se 'nțelege... am fost in... in strada Popu Tatu!

— In strada Popa Tatu?... Nu e adevêrat! Veđi că iar vrei să me inșeli?... Mirinêsca te-a vđdut in Calea Rahovei.

— Așá?... Păi decă m'a vđdut Mirinêsca, de sigur că in calea Rahovei trebuie să fi fost. Șcii... cu tramvaele astea, și mai cu sêmă decă nu le cunoști bine sêma, nici nu mai șcii unde te duc. Tu-i ceri bilet pentru Papo Tatu și el te duce in Calea Rahovei... Dar in fine am fost in Calea Rahovei.

— Așá!... Și ce-ai făcut in Calea Rahovei?

(A parte.) „Ei veđi? aci e mai greu!” (Tare.)

— Ce-am făcut?... Poi ce erá să fac?... Nimic!

— Cum?... Pentru nimic nu se duce cineva in tr'o stradă.

— Adică, nu! M'am dus in Calea Rahovei pentru că... pentru că nu m'am dus in Popa Tatu! Uf!... ce căldură.

(Elisa a parte.) „A! se incurcă?” (Tare.)

— Dar cauza?... cauza pentru care te-ai dus in Calea Rahovei?

— Tu nu 'nțelegi că eu nu [voiam să me duc in Calea Rahovei, dar pentru că s'a întêplat așá, am dat pe la Mușetescu și i-am spus să vie duminecă la mêsă la noi.

(A parte.) „Mâne să-i spui la ăla c'am fost la el, ca să nu me dea de minciună”.

— Pe onórea ta că nu te-ai dus in altă parte?

— Îți jur pe ce-am mai scump, decă m'am gândit macar ca să me duc in Calea Rahovei.

— Păi bine, adineauri spuseși că ai fost la Mușetescu?

— O da!... (a parte.) Afurisit tramvai! Dar lasă că aflu eu unde mi-o fost dnea-ei, și să-mi plătescă scump tóte astea! (Tare.) Eu, după cum ți-am mai spus, me duceam in Popa Tatu, tramvaiul e de vină că m'am dus in Calea Rahovei.

— Bine! Acum să-mi spui cum de ți-o vinit gust să calci promisiunea care ai făcut-o soției tale.

— Să veđi cum?... Eșind dela minister pe la șesă...

— Cum la șesă?... Dór erá trei când ai fost cu tramvaiului?

— Așá?... Ei bine, eșind atunci la trei dela minister, vđd că vine spre mine un vagon cu niște cai negri de tótă frumusețea. Dar șcii, nici odată nu m'o impresionat atât de mult un tramvai. Uit pentru un moment, dar îți jur că numai pentru un moment, uite acuma me căese; uit, cum đie, promisiunea ce-ți făcusem, îl opresc și me urcai in el cu gând ca să me duc la mătușa ta care e fórte bolnavă după cum șcii. Cer conductorului un bilet...

— De corespondență.

— Bine, de corespondență, fie, și el miserabilul me duce... unde điseși tu?

— In Calea Rahovei.

— Așá, in Calea Rahovei. Iată tótă odisea.

— Și de ce nu mi-ai mărturisit dela inceput tóte acestea?

— Pentru că-mi inchipuiam că ai să te superi pe mine, de óre-ce ți-am căleat cuvêntul.

— Reutăciosule!... Cât de mult mai speriat.

— Adevêrat?

— Se 'nțelege!... Eu credeam cu totul alt ceva...

— Ce idee!... Dar ia să mănecăm noi. Cu vorba, am și uitat de mêsă.

(Finea va urmá)

GR. MĂRUNȚEAN.

Satira I.

Sărăcie, sărăcie, tu al vremii negru flutur,
Cât am vrut din a mea casă și din măneci să te scutur!
Când cu capul plin de gânduri am dat gândurilor mers,
Sărăcie, sărăcie, vecinic mi-ai eșit din vers...

O! nebună e sfortărea a cercă să storci din liră
Note dulci, armonioșe, și in haină de porfiră,
Când in giurul teu colindă mușcele in roiuri dese
Și dór' ielele mai cercă clêmpa ușii să-ți apese,
Și tu singur cauți forma idealelor visate,
Pe când ele se desmêrdă pe fotoliuri in palate;
Și perdute 'n visuri góle și cu gesturi de paiată,
Cu piciórele crucișe, gugulesc căteii 'n brațe
Și alintă pe cuvinte in estasi pe berbanți,
Séu cu degetele fine bat nervóse câte-un danț...
Ce?... pe-acestea să le 'nvêlui in a musei haină sfântă,
Pentru că cu o privire te atrag și te desmântă
Dela pacea ta inchisă, și-apoi trec in calea lor,
Precând tu și 'n tine tóte sânt cuprinse de-un fior?...
... Precând tu 'n odaia gólă, urmărit de a lor umbră,
A 'nchegá vrei Epopea de-amețire dulce, sumbră,
Póte nici visezi sêrmâne cum își rid ele de „prostul”
Și 'n ironice surisuri li se perde 'n sală rostul.

Dacă te-a privit, și ochii decă vi se întâlneau,
Și pe raza lor, visarea ca povestea se înșiră,
E o clipă ce-o desmărdă și îi gădile toți nervii,
Dar privitu-te-a s'ermăne, cum privesc boerii servii,
Căci de mult poți te știe un pribeg și un calic,
Și de-ai fi mai mult ca geniu, pentru densa ești nimic.

Séu nu cunoști încă vécul că ađi aurul vorbește?
Că cu glasuri fățărite, optici, lumea se orbește,
Că acei ce la cocóne cântă versurile jelnici,
Li se crede tot ce-ar ăice, fie fameni ori ciufelnici,
Că le sună punga bine și 'ntre „domnii“ mari au némuri?

Ah! când vântul fără milă imi aședă fulgi pe gémuri,
Și 'n odae-mi zarea lampei se cutremură pe file,
Par' că tóte-mi ăic in taină: „Insedar te sbați copile
„Să pui stavilă la patimi ce viețile inecă,
„Lasă lumea, cum e vécul, pe cărarea ei să trecă!“

Aș lăsă-o, nu e vorbă, eu cu lumea n'am nimica,
Dar me dóre și me 'nghimpă că iubesc pe mititica;
Și apoi, căci e 'n salóne, — și ea-i tot carne și óse!
Ba sglobia-i petulanță o arată prea frumoasă,
Și ori cât me 'ncerc s'o 'nlănțui, ea nimic nu vré să șcie,
Iată de ce me cutremur de-asta haină, Sărăcie!
Dacă n'aș simți povestea cu-a ei farmeci, de-o ochire,
Aș fi scris mai mult de lumea cu fauni in nesimțire,
Dar m'ademenă, me 'mbetă și pe mine-aceleași doruri,
Nu să am rang și mărire, nu vreu titule, decoruri,
Ci aceea fermecare ce ađi pentru domnișóre
Cumpenește mult mai bine decât cinste și onóre,
Ce 'n puterea ei grăită, stórcé dragul și din stani,
Ce — pardon la domnișóre — pare-mi că se chiamă

Ah!.. voi róte mici și lucii, ce n'aș da să am pe
Lina,

Și singur, cu voi in mână, mi-ar intinde și ea mâna;
Ba să veđi, căci nici odată n'a cutezat să-mi vorbescă,
Flusturând a ei zăbranic, cu privirea-i pitorescă,
M'ar privi numai departe mai întéi, să nu-i șciu

gândul,
Apoi las' ca să-mi suridă, i-ar viní dór și ei réndul!

„Cine-i ăla?..“ „E poetul“, i-ar răspunde cu emfasă,
Cealaltă peste gémuri s'ar plecá ca să me véđă

Și cu buzele strimbate s'ar întórcé... „Ásta cântă
Lumea cea sărăcăciósă?.. dóră nu cumva te 'ncântă“?

„Nu de loc“... Și prefăcută alte vorbe ar intinde,
Dar prin firele vorbirii toți avuții i-ar cuprinde,
Și printre cei mulți m'ar pune și pe mine cătră códă,
Cealaltă de surprinsă, ar privi ca o neródă...

„E avut?.. Dar și frumos îi, și-i stă bine ca poet“..
Și-améndoue, curióse discutându-me incet,

M'ar urmări mai departe, mai departe cu privirea,
Până când un colț de stradă le-ar inchide nălucirea..

Atunci, când cu vre-o 'ntémplare pe la ele m'aș abate,
Par' că véđ „cu zimbet dulce“ cum m'ar intimpiná tóte,
Și mi-ar face loc de-odată pe pihilele 'nainte,
Precând astăđi pentru mine nici priviri n'au, nici

cuvinte.

Iată dară de ce séra, când din giuru-mi și din versuri
Cu-a ta haină, sărăcie, mijlocindu-me, me 'mpresuri,

Când incerc a pune 'n forme faptul ochilor și-a buzii,
Ce me 'mbetă ca povestea de fantasme și ilusii,

Pentru ce aș vré pe-o clipă să te-alung din a mea casă!
Dar in van!... dór a ta umbră nicăire nu me lasă!..

Ce ilusii! și cu câtă vervă să le leg de-un ban!
Când la mine in odae spénzură de pe tavan
Fire lungi și moi și dese de paingen, iar in ladă
Sórecii dór o cămeșă vor găsi ca să mai ródă
Și un corn uscat de pâne, și nimic mai mult, nimic,
Și me mir de ce me 'mbetă gândul, versul ca să-mi

stric,
Când in giurul meu colindă roi de mușce a pustie,
Când dulcéta, fericirea mea e in melancolie
Și când șciu atât de bine dintr'un rénd să scot durerea,
Și când trista sărăcie imi indemână puterea ..

N'oi mai cercá dar, de-acuma, tu al lumii negru flutur
Să te-alung, și din odae-mi și din máneci să te scutur,
Căci cu capul plin de gânduri, când dau gândurilor,
Vecinic tu-mi apari tovarăș și din giuru-mi și din
mers,
vers!...

PETREA DELA CLUȘ.



Copilul niměnui.

Dramă in patru acte de *Alfred Touroude*.

(Urmare.)

Jeanna (*ridicându-se*) O Dómne! nu mai șciu
acum cum v'aș spune... de-odată am cređut că e așá
de ușor... Ș-apoi...

Dna Duversy (*urmăud-o*) Vorbește-mi cu inima
deschisă.

Jeanna Nu șciu cum să v' spun... O! e in-
grozitor! Dar óre nu s'a petrecut nimic estraordinar in
astă diminétă, aici?...

Dna Duversy Robert mi-a mărturisit totul; el a
voit să vorbescă tot astfel și tatălui seu, — dar...
Ah Dne! dar uite-te drept in ochii mei: dta nu ești
bolnavă! și Robert mi-a declarat că nu póte așteptá
pentru că i frică... Așá dar, de el póte se ingrijește
mai mult!... Se teme óre el de mórté?... Da! ai
tresărit, tocmai asta e! tocmai asta te-a făcut să vii
aici: Robert e in pericol...

Jeanna. Da.

Dna Duversy. Fiul meu! Și ce pericol? Vorbește'
spune-mi totul!... Trebuie să-l scăpăm! Vorbește
odată!

Jeanna. El vra să se bată in duel!

Dna Duversy. Un duel! dar cu cine acest duel?
pentru ce, unde, când?...

Jeanna. Vai! nu șciu. (*Pică, ședénd la drépta*.)

Dna Duversy. O Dómne!... A! amicul seu Duteil
l'a chemat mai adinióră; negreșit că el e unul din mar-
turi; numai de-ar fi încă timp... Dar sunt nebună!
El mi-a đis să-l aștept aici, vra să ăică nu va eși de-a-
casă, — vom puté să oprim încă totul!

Jeanna (*ridicându-se*) Da, dnă, da! Súnțeți mama
lui; puteți să-l convingeți, să-l biruiți!

Dna Duversy. Ai făcut prea bine c'ai vinit; îți
mulțumesc! cerul te-a trimes! Nu-ți fie frică, nimene
nu-i va face nici un reu. (*Sună un clopoțel, lacheul iu-
tră*.) Spune domnului să vie aici, căci voi să-i vorbesc.
(*Lacheul intră la drépta*.) Vei vedé singurá că el va
puté fi scăpat.



Fulgi de săpadă.

Scena VI.

Aceiași, Duversy.

Duversy. Ce me mai vrei încă?.. A! dnă!...
(*Salută.*)

Jeanna (înmărmurită, a parte.) Tatăl seu!

Dna Duversy (incet, incremenită) Ce-am făcut eu!
(*O tăcere, mirarea lui Duversy*)

Duversy. Pot să știu?... Iertare, dar cu cine am onórea de a...

Dna Duversy. Femeia lui Robert.

Duversy. Cum? el a îndrăsnit!

Dna Duversy. Nu; ea a venit din propria-i impulsivitate, singură!

Duversy. Asta-i o îndrăsnelă destul de mare!

Dna Duversy (cam nervoasă) Ea nu s'a gândit de loc la insultele ce ar pute să indure aici; ea n'a cugetat decât la un lucru, acela că Robert e în pericol, că Robert e fiul nostru, și că noi trebuie să-l scăpăm. Înădușă-ți simțimentul dtale protivnic, căci nu mai e vorba de a face să curgă lacrimi acestei sêrmane fete, deja sdrobotită de încercări, dar e vorba de a apêră ȕilele lui Robert!

Duversy (fôrte emoționat) Ești într'adevêr sigură că ȕilele fiului nostru sânt amenințate?

Jeanna. Da, dle!

Dna Duversy (privind cu mârșie.) Nu știu ce anume impregiurări au putut să-ți deie órecați opiniuni asupra femeilor, dle, dar aș pute jură, că desprețul dtale se aruncă cu prea multă ușurință și desgustul ce arăți pare a fi rezultatul unei vechi obișnuinți. (*Duversy plêcă ochii.*) Eu, eu ȕ-o spun că fiul nostru este în pericol, și te rog acum să discuți ceva mai puțin cauzele convingerii mele, și să cugeți ceva mai mult la scăparea lui Robert.

Duversy. Dêcă el este într'adevêr în pericol, îl voi scăpă, pentru că Robert este fiul meu, pentru că-l iubesc mai mult decât dtă nu cređi; dar ȕ-o spun dinainte că me reservez de a...

Dna Duversy. Să trâlêscă mai întêi, apoi vom vedê...

Duversy. Bine; spune cuiva să-mi trimetă pe Robert.

Dna Duversy (incet) Vino, fica mea!

Jeanna (tot incet.) Oh! Ve mulțumesc! (*Ese cu dna Duversy.*)

Scena VII.

Duversy, singur.

A! ea crede, că eu n'am auđit... „Vino fica mea!“ O! femeile din timpul nostru, tóte sânt sentimentale! dar eu nu-mi voi renegá nici un moment principiile mele! Să te cásătorești c'o întreținută! — Ș-apoi, care să fie acest pericol? un duel póte? pentru acêsta fată, la dracu! Se vede că Robert e orb dar! (*Robert intră*) A! Intârđii cam mult când te chem eu, dle!

Scena VIII.

Duversy, Robert.

Robert (prin stânga.) Tată, vorbiam cu Maximilian, și...

Duversy. Unul dintre marturii dtale negreșit.

Robert. Cum, dar?...

Duversy. Nu e timp de pierdut, te poftesc! ai un duel?

Robert. Da, inse cine ȕ-a spus?

Duversy. Mie-mi place să tai cât se póte de scurt niște esplicațiuni cari ne-ar pute împinge cam departe; știu totul! nu-ți pese cum... Spune-mi numai din ce causă urmêză acest duel?

Robert. Îți voi spune în douê cuvinte tótă istoria, tată: Necunoscându-mi vieța, și cređându-me cu totul sfânt prin timiditatea mea, câțiva amici m'au atras într'o petrecere de tineri la Maximilian... Acolo, luăturile în ris a prietenilor m'au cam iritat puțin... dar, mai ales pentru a bravá un alt batjocoritor, mi am uitat un moment tóte obișnuințele caracterului meu, și m'am adresat câtră femeia pe care el pãrea c'o urmãreșce.

Duversy. Și acest om te-a provocat? atunci pericolul este fôrte mic.

Robert. Iértă-me tată, dar te înșeli. Tocmai eu sânt insultătorul. Acel om, acel miserabil, luă pe amicii mei drept complicitii sei în necunoștința de causă. Îmi ridea în nas, și pãrea a nu me oprí să vorbesc cu acea Turguoisă, decât numai pentru a me face să pic în cursă, în care am și picat; și, pe timpul ce eu ȕiceam nu mai știu ce minciuni acelei próste, el torturá pe cea ce într'adevêr o iubesc; el îi arătã nebunia mea, lașitatea mea, jurându-i că, eu voiam s'o pãrșesc, rugând-o să fugă de mine și să cedeze lui. Dar ea e un suflet loial, credincios, mândru! ea s'a revoltat, a strigat: Robert! și eu am venit, și am aruncat desprețul meu în fața acelui ticălos înaintea lumii întregi!

Duversy (trcênd) Oh! atunci, ce-i dreptul, e lucru serios!... serios! Și cine-i acel om?!..

Robert. Un om pasionat, sceptic, violent! aprópe fără nici o stare; un fel de parazit, care trãeșce numai din jocuri și imprumuturi.

Duversy (trcênd stânga.) El nu póte să fi ajuns în așá poziție de sigur decât după ce s'o fi ruinat; séu că e un adevêrat cavalier de industrie; ori că, póte el ș-a făcut creșcerea într'o așfel de lume. În tot cazul... ómenii eștia au întotdeauna un secret prin care îi poți prinde. Nenorocirea e, că trebuie timp ca să le poți aflá acel secret, și noi n'avem timp de loc. Insulta ce-ai făcut-o, e gravă?

Robert. Nu i-am spus decât adevêrul: l'am numit parazit și bastard!

Duversy. Bastard! Uite... tocma! asta póte... o dar... cum să aflăm... Ian spune-mi cum se numeșce el?

Robert. Armand Martin.

Duversy. Martin! e un nume fôrte comun; dar spune în sfêrșit totul ce știi despre dênsul... ce Dđeu! par că-ți scot vorbele cu cleșcele din gură.

Robert. Dar ȕ-am spus aprópe tot ceea ce știu despre dênsul; el e, după cum se ȕice, fiul unei femei numite Celina Dauvray.

Duversy. Celina Dauvray!

Robert. Acêsta e singura cunoșcința ce pot să-ți dau despre el.

Duversy. Dar așá... Martin... Armanda Martin, ȕisa Celina Dauvray! A!... și ce vêrstă are el?

Robert. Aprópe treiđeci și cinci de ani. Dar ce ai, tată?

Duversy. Nimic... Și ȕici că e fiul ei?!.. Și ȕici că are treiđeci și cinci de ani?..

Robert. Da!

Duversy (triumfător.) Treiđeci și cinci de ani!

Dar, să vedem... spune... când ați decis timpul duelului.

Robert. Maximilian și Lebrun s'au dus acum la acest om, și eu îi aștept să-mi aducă răspunsul.

Duversy (conducându-l.) Bine; — acumă lasă-me singur.

Robert (oprindu-se.) Eu... aș dori să știu ce gând ai să faci?...

Duversy. Ceea ce trebuie să fac... A! nici un cuvânt mai mult! Nu mai ai a te teme de nimic: onoarea ta acum este onoarea mea! Du-te.

Robert (a parte eșind.) Cu toate aste nimeni nu me va pute împiedica de a-l ucide!

Scena IX.

Duversy.

Fiul Armandei!... De-ar fi numai el!... Pe Ddieu, de va fi într'adevăr el, — jur că nu-mi va ucide pe fiul meu! (*Ese repede.*)

(Cortina.)

(Va urmă.)

N. A. BOGDAN.

In restriște.

Firește: sânt un biet nebun...

Când lumea e ce este,

Trăiesc ca în poveste

Și la nimica nu sânt bun...

Firește sânt un biet nebun.

Zadarnic am copii și casă...

Me simt tot omul de-altă dată:

Iubesc pe loc, urêsc îndată...

Fatalitatea me apêsă...

Zadarnic am copii și casă.

Dar ori-ce sânt, așa cum sânt,

Tot am o mângâiere:

E tainica plăcere

De-a ști că merg cătră mormânt,

Și sânt acela care sânt.

ALESANDRU MACEDONSKI.

Pintea vitêzul.

De ION POP RETEGANUL.

III.

Legenda moldovenescă despre Pintea este următoarea:

Năsdraivanul Pintea.

Pintea de băețel s'a trezit la oi, dar baciul și ciobanii se purtau reu cu dênșu și tot îl băteau. După ce s'a ridicat mai mărișor, l'au pus ceialaltî ca din strungar să păzescă sterpele. Ce-i veni în gând într'o ți, luă o pușcă de-a celorlaltî și se făcù perdut prin munți. Cum mergea prin pustietate, se întelneșce

cu Necuratu; când intinde pușca să dee, el îi ȃice: Stăi, nu da, că-ți voi fi de folos; cere dela mine ce-i vrê și sânt gata să-ți dau". Pintea cerù putere, dór va putê bate și el pe ciobanii, ce-i erau stăpâni, ceea ce i-a dat, mai adăugându-i, ca să nu móră de pușcă decăt atunci, când îl va lovi subsuoră.

După ce-și căpêta putere, se întorçe la stână și trase câte o bătaie ciobanilor, apoi le luă un cărd cu oi și apucând în țera ungurescă, acolo vinde oile și-și cumpêră arme, de când începù a stringe lângă sine mai mulți voinici. El a haiducit munții Sêrba și Călimanii*; banda lui umblă pe Călimani, iar el își avea locuința în o hrubă în cōsta plaiului Sêrba, în care cù anevoiă intră prin o stâncă. Se întelegea cu ai sei prin cântatul în fluer; când eră bine, cântă de joc, iar când v. s. tiă de poteră, cântă doina.

Fluerul lui Pintea eră făcut din dōge și așa de tare resună, încât el cântă din cōsta Sêrbei, după care cântec fetele și slăcâii jucau pe plaiul Sarului. Adescori trecea în țera ungurescă și făcea prădăciuni, dar nici îl puteau ucide, până când vini timpul ca pe lângă alte taine ce le ținea ascunse în inima lui, spuse ibovnicei lui ce o avea mai credincioasă, că puterea lui stă sub suoră. Nu trecù mult când nucrea ne mai putend ține jurământul, îl spuse la împêrăție. Pintea, după cum mai de multe ori hojiă singur, se duse și de astadată la cetatea Viena. Cum au simțit cei din lăuntru, spêriași incuie porțile cetății. El s'a suit sus pe porți, unde a infipt toporașu și începe a cântă din fluer, numai se trezeșce cu un glonte subsuoră, de unde cade mort. (Din „Șečetōrea“ pro 1893 pag. 40—41.)

Nota: 1. Șečetōrea face următōrea notă: „Serba se înlânșueșce cu Petrele-roși, Petrosu, din Transilvania și Călimanii, formând unghiul de sus al Moldovei. Din acest crescet curg isvōră ce formeză apa Nêgra, care desparte Călimanii de Sêrba. Culmea Sêrbei servă de hotar cu Bucovina; sub acest munte se află o vale care și astădi pōrtă numele de „Valea Pintei“. Locitorii din aceste părți, cu osebite din Nêgra Șarului și Șarul Dornei cântă din fluer cântecele numite: Doina lui Pintea și Rusasca lui Pintea. Plaiul Șarului este un munte în comuna Șaru Dornei, ce se megieșeșce cu comuna Nêgra Șarului, ce se intinde sub cōstele Sêrbei. Adaugă povestitorii: „Dêcă n'ar fi murit, mult bine am fi avut dela el.“

2. Din parte-ne facem următōrele note:

a) Legenda moldoveană e numai o variantă scurta-tă a celei bucovinene.

b) Povestea acêsta o auđii întocmai în copilăria mea în Năsêud, ca elev al șcōlelor de acolo, dela stăpânul casei unde eram în gazdă (în quartir) cu adaosul: „Când a implântat Pintea toporul în pōrta cetății Beciu, a ȃis: Cine mi-a scōte toporul de aici, acela să-mi țină locul și: vai de țera ungurescă va fi, când s'ar întem-plă să pōtă scōte cineva acest topor de aci; apoi mai adăugea povestitorul: „Amu se clăteșce singur o lēcă, nu peste mult, s'a află êl voinic să-l tragă de tot afară și să dee cu el o raită prin țeră.“

c) Poporul de „după têrg“ vorbeșce despre comorile lui Pintea care ar fi îngropate într'o peșteră din muntele Călimani.

Acum să vedem ce ne spune dl Nicolau Nilvan în „Gutinel“?

* Munții aceștia sânt între Ardeal și Moldova, partea ardeleană a acestor munți aparține comunei Monor-de-după-têrg, în fostul district al Năsêudului. I. P. R.

Pintea Vitézul.

Poporul român din giurul Băii-mare și din comitatele vecine până astăzi cu ore-care mândrie povestește despre Pintea Vitézul, și pentru susținerea memoriei lui, mai multe locuri frumoase le-au numit după numele lui Pintea Vitézul, precum „Poiana Pintei“, „Pétra Pintei“, între altele și eu cunosc un isvor în Chior în vârful unui del, împodobit dela natură cu păduri frumoase, unde se întînesc șapte hotare a șapte comune, anume hotarele comunelor Fericea, Curtuiușul mare, Stejer, Mireșul mare, Tieud, Chelinta și Iedera, care se numește „Fântâna Pintii“.

După numele lui sînt numite și alte locuri în ținutul Băii-mare, despre care dice poporul, că acolo s'a odihnit Pintea Vitézul, după luptele ce le-a avut cu inimicii sei. Intre inimicii lui Pintea, poporul amintește mai ales pe burghezii orașului Baia-mare, unde și-a aflat Pintea Vitézul mórtea, precum acésta fórte frumos o descrie poporul în o baladă publicată în colecțiunea dlui dr. At. Marienescu.

Cumcă ore cine a fost acel Pintea Vitézul, care a fost așa tare iubit de poporul român din părțile Baiei-mare, în care timp a trăit și ce activitate a desfășurat? me voi silî a răspunde în rîndurile următoare, după tradițiune și încât îmi stă în putință după documente istorice.

După tradițiune, Pintea Vitézul s'a născut în comuna „Mogója“ nu departe de Lăpușul unguresc în comitatul „Solnoc-Dobăca“, înse murindu-i părinții și rămânând orfan l'a luat la sine și l'a crescut familia Raț din „Pitiiritea“ o comună românească, nu departe de „Mogója“. În casa acestei familii, a cărei descendenți și astăzi trăiesc în Pitiiritea ca proprietari mari și români precum spune poporul, Pintea n'a fost prea bine tractat, pentru că și mîncarea din blid nespelat i s'a dat, și între altele asta să fi fost cauza, că Pintea, când a ajuns etatea juneții, într'o ți a dispărut din casa familiei Raț și mult timp n'a știut nimenea ce s'a făcut; după un interval ore-care s'a reintors în Pitiiritea la familia Raț îmbrăcat în vestminte haiducești cu pistole la brâu, și a ținut cătră servitorea care eră la familia Raț, când ședea și dînsul acolo și trăia încă și la reîntorcerea lui, să-i aducă blidul din care i dăduse lui de mîncare când eră mic; servitorea aducînd blidul, l'a umplut cu galbeni, și dîndu-l înderēt servitorei blidul blidul plin cu galbeni i-a ținut: Fiind că cât timp am ședut aici, numai odată mi-ai dat mîncare din blid spelat, numai odată ți-l umplu cu galbeni; decumva ai fi spelat blidul mai de multe ori, acuma și eu mai de multe ori ți l'aș umplu cu galbeni, — apoi a dispărut iarăș.

Se dice, că ca june șciea așa de frumos horî și șueră, încât omul și flămînd l'ar fi ascultat.

Șciind eu din tradițiunea poporului, precum și din balada mai sus amintită, că Pintea a murit în Baia-mare, ba aușind și de acea din bătrâni, că chiea lui Pintea înainte de anul 1848 o-au vîdut pe pórta orașului Baia-mare, unde a fost pusă de magistrat îndată după mórtea lui Pintea, ca să se convingă poporul din giur despre mórtea lui, care nu credea ca un așa vitez mare cum îl ținea poporul pe Pintea, să pótămuri de glonț de pușcă: în anul 1873, când încă eră tribunal în Baia-mare, eu ca avocat adese-ori umblînd pe acolo în afaceri advocațiale și făcînd cunoșcința cu archivarul de atunci al orașului Baia-mare, l'am rugat să cerc în archiv ceva date autentice referitoare la Pintea, despre care poporul și astăzi șcie așa multe povești; amintitul

archivar mi-a implinit rugarea, și într'o ți chemându-me la sine în oficiu mi-a arătat așa numitele „Anăile orașului“, care sînt conduse din timpuri vechi și în care se află însemnate în ordine cronologică tóte evenimentele mai mari referitoare la orașul Baia-mare. În aceste anale la anul 1703 se află scris ungureșce, că Pintea Grigor cu o cetă de ómeni a lui, atacînd cetatea Baia-mare, la pórta de cătră resărit a cetății, un orășan l'a pușcat așa, că îndată a și murit, ómenii lui apoi au fugit. — În aceste anale Pintea se numește „hollómezei Pintea Grigor,“ va să țină „hollómezei“ însemnă ori predicatul nobilitar, ori locul nașcerii, ci eu probabilitatea din urmă o cuget a fi mai temeinică, pentru că satul Mogója în care după tradițiune s'a născut Pintea, și astăzi se numește ungureșce Hollómező.

S'a mai aflat atunci în archiv, și cred că și astăzi ar fi acolo, încă doue documente referitoare la Pintea, unul scris în limba ungurească, în care un pretore (szolgabíró) din Maramurș cu numele Jura György înșciințeză oficios orașul Baia-mare, că predând în Maramurș Pintea, merge în contra Băii-mare și face pe orășeni atenți să se pregătescă în contra lui. Celalalt document este scris în limba germană de un generar austriac cu datul din Sătmar, în care și acesta face atenți pe Băimăreni, ca Pintea ca conducător de guerilă merge în contra orașului; acest document este mai estins decât celelalte, înse cuprinsul întreg l'am uitat, precum și numele generalului.

Se șcie din istorie, că pe timpul morții lui Pintea, Racolța a avut lupte mari cu austriacii; eu așa cuget, că Pintea a luptat petru cauza susținută de Racolța, cu care au simpatizat românii din aceste părți, și asta să fie fost cauza, că Pintea a luptat în contra orașului Baia-mare, unde și atunci a fost mulți dirígători erariali, cari și ca nemți și ca dirígători erau partisanii împăratului, contra căruia s'a fost resculat Racolța (Francisc Racolța II.)

Se șcie din istorie, că pe timpul acela a bătut galbeni cu inscripțiunea „pro libertate“ Nicolau Berceni generalul lui Racolța în Selmezbánya; de acești galbeni or fi fost și aceia cu cari a umplut, după tradițiune, Pintea blidul servitorei din Pitiiritea.

Despre familia Pintea din care s'a născut Pintea Vitézul, fiind că prin Mogója n'am umblat nici odată. nu știu serie nimic, că ore există și acum ori ba? de ore-ce familia Pintea, care se află de presinte în Chior în comunele Remetea și Fericea, a fost familie nobilă și s'a bucurat de tóte privilegiile nobilimei înainte de anul 1848. cu tótă probabilitatea deduc, că și Pintea Vitézul a fost născut nobil, și póte că pentru acea s'a crescut ca orfan, după tradițiune, în casa familiei robile de Raț în Pitiiritea, că baremi după mamă a fost în rudenie cu acésta familie.

Străinii țin, că Pintea n'a fost un erou al libertății poporului cum îl consideră tradițiunea poporului român din părțile Băii-mari, ci un căpitan de hoți; așa părere sinistră, înse nu ne confunde pe noi românii, pentru că, cum se vede în cronica lui Georgiu Șincal la anul 1703, toți istoricii, precum Catona, Ghebhardi și alții, pe toți partisanii lui Racolța (Francisc Racolța II) între care a fost până la un timp și contele Alexandru Károlyi, îi numesc hoți, din cauza, că au fost revoltanți. Drept aceea, eu cred că ar merită, ca viața lui Pintea și faptele lui să se facă obiectul unei cercetări critice din partea istoricilor noștri. Documente istorice, așa cuget, că se vor află și în arhivele comitatelor învecinate cu Baia-mare.

Așa scrie dl Nicolau Nilvan în „Gutinel.“



Fondul de teatru român.

În numărul festiv al „Transilvaniei”, organul Asociațiunii transilvane, găsim de odată trei articoli ocupându-se de ideea teatrului național. Faptul acesta ne-a surprins, căci în acel organ, la acea ocaziune, ne-am fi așteptat mai mult la dezvoltarea unui program cultural al Asociațiunii, acum la intrarea în al doilea pătrar de secol. Totodată înseamnă am simțit și o bucurie, căci vedând această interesare, a trebuit să primim convingerea că Asociațiunea merge atât de bine, că ea își atinge atât de perfect scopurile pentru care a fost înființată, încât acum îi dă mâna să-și întindă ingrigirea ocrotitoare și asupra altei instituțiuni și anume asupra Societății pentru fond de teatru român. Dar citirea articolelor ne-a produs o desamăgire foarte sarbădă; mama Asociațiune nu numai nu are intențiunea această, ci ea ș-a aruncat ochii spre zestrea fetei, cere, *pentru scopurile sale*, capitalul adunat de Societatea pentru fond de teatru român.

Unul din cei trei articoli, intitulat „Inceputurile teatrului român” și semnat de dl dr. Grigoriu Silași, se ocupă numai în general de teatrul român și improspetează în memoria cetitorilor cunoscutele încercări pentru înjgheburile scenei române dincolo de Carpați.

Dnii dr. Ilarion Pușcariu și Iosif Șterca Șuluțiu înse scriu anume despre Societatea pentru fond de teatru român.

Primul, într'un articol cu numele „O voce la fondul de teatru român” dice: „... dădă ar fi consult, ca fondul pentru teatru să se depositeze la vr'o alta instituțiune română, ce dezvoltă o activitate mai intensivă, precum ar fi d. e. Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român”.

Al doile, sub titlul „Observări și propuneri” propune: „Să facă dar și Reuniunea fondului de teatru ceea ce a făcut Asociațiunea Transilvaniei cu fondul Academiei de drepturi: să dăruască acel capital pentru scopurile Asociațiunii său cel puțin să deie acel capital ca deposit, în păstrarea Asociațiunii, cu indemnizare, ca interesele dela acel capital să se întrebuițeze, până la înființarea teatrului, pentru scopurile Asociațiunii”.

Care va să dică, câtă vreme dl dr. Ilarion Pușcariu face o propunere vagă, ca fondul de teatru să se depositeze la Asociațiunea transilvană, fără d'a indica scopurile pentru care să se întrebuițeze: dl Iosif Șterca Șuluțiu vine și ne spune lămurit, ca Societatea pentru fond de teatru să-și dăruască fondul său cel puțin interesele pentru scopurile Asociațiunii.

Și să mai notăm un lucru: dl dr. Ilarion Pușcariu este vicepreședinte al Asociațiunii transilvane; iar dl Iosif Șterca Șuluțiu membru în comitet. Se pare dar că dnii lor exprimă vederile cercurilor conducătoare ale Asociațiunii.

E bine, să vedem care sunt cuvintele pentru cari se cere fondul de teatru?

Dl Pușcariu scrie: „Astăzi nici cel mai mare optimist nu poate spera, că fiind toate mijloacele adunate să se potă esopera concesiune dela autoritățile statului pentru înființarea unui teatru național român”.

Nu vrem să discutăm decât *astăzi* se poate spera ori ba. Observăm numai că societatea nu s'a înființat pentru *astăzi*, ci pentru viitor, iar în privința asta ensuș dl Pușcariu dice: „Poate înse pe viitor să se îndrepteze lucrurile mai spre bine”. De ocamdată constatăm numai, că în luna trecută s'a deschis la Neoplanta un teatru național sârbesc. Sârbilor li s'a dat voie și noue românilor nu ni s'ar da? Ori poate, sunt ei guvernamentali? Dar Neoplanta are la dietă un reprezentant în stânga extremă, ales cu voturile sârbilor.

Iar dl Șuluțiu scrie: „Reuniunea pentru fond de teatru a adunat o sumă bunicică, dar nici de deuce ori atâta sumă n'ajunge, ca să înființeze un teatru”.

Fondul de teatru s'a urcat cam la 70.000 fl.; prin urmare, după socotela dlui Șuluțiu, nici 700.000 fl. n'ar ajunge. Dar bine, toate diarele scriu, că teatrul sârbesc deschis acum la Neoplanta a costat 150.000 fl. și e frumos. N'avem să fim prea optimiști ca să credem, că putem s'atingem și noi suma această.

Dar dl Șuluțiu mai scrie: „A colectă mai departe — se poate, teatru român din această colectă înse anevoie se va face”.

Anevoie — numai atunci, decât s'ar primi alternativa propunerii dsale, ca adică Societatea pentru fond de teatru cel puțin să-și dea capitalul, „ca deposit, în păstrarea Asociațiunii transilvane, cu indemnizare, ca interesele dela acel capital să se întrebuițeze, până la înființarea teatrului, pentru scopurile Asociațiunii”.

Evident, că decât interesele, care n'ie-care an fac o sumă mare, s'ar întrebuița pentru scopurile Asociațiunii transilvane, fondul de teatru n'ar mai pută crește nici odată...

Când s'au făcut primele inceputuri pentru înființarea Societății fondului de teatru protivnicii acestei idei, precum și dușmanii personali, ne-au combătut tot cu vorbele, că este imposibil ceea ce voim, că nici în două sute de ani nu se va aduna fondul trebuincios. Cu toate aceste, Societatea noastră a mers înainte și fără să facă sforțări mari, a adunat un fond, care astăzi repesintă o sumă considerabilă. Tot astfel are să năințeze și de-acuma înainte, fără să se descurageze, sigură de succesul ei în viitor.

Toate respectele noastre pentru dnii dr. Ilarion Pușcariu și Iosif Șterca Șuluțiu; admitem cu plăcere, că dnii lor ș-au făcut propunerile din purul sentiment național: dar Societatea pentru fond de teatru român nu le poate primi.

Cu fondul Academiei de drept a fost altă trebă. Înteu pentru că nici n'a existat o Societate pentru Academie de drept, deci nici n'a fost vr'o corporațiune care să fi renunțat la fondul ei, ci Asociațiunea, care l'a administrat, l'a ocupat — ce e dreptul, nu fără protestare; a doua, pentru că fondul acela, inițiat numai ca să impedece avântul Societății pentru fond de teatru, n'a avut statute, — de ar fi avut, Asociațiunea nu l'ar fi putut contopi în fondurile sale.

Societatea pentru fond de teatru român înse este o corporațiune cu statute bine definite, dela cari nu se poate abate, chiar și decât ar voi unii membrii ai sei!

Conform acestor statute, ea are menirea d'a creă un fond, din care cu timpul să se potă înființa un teatru național român dincoace de Carpați. Stăruind întru această misiune, ea nu poate să înceteze decât numai în cazul când n'ar mai avé nici șapte membri cari să constituie comitetul; atunci averea ei ar trece în administrațiunea Asociațiunii transilvane, înse și atunci, *nu mai spre scopul înființării teatrului național român*.

Momentul acesta, credem, nu va sosi nici odată. Avem un mare interes național și cultural, ca să susținem această societate, căci este singura noastră însoțire culturală care prin Ungaria și Bănat poate să țină adunări generale ambulante, arborând stindardul culturii românești. Singura această considerațiune i dă un titlu de existență, pe care nime nu-i iertat să-l atingă.

IOSIF VULCAN.



Ilustrațiunile din nr. acesta.

Felix Faure. Noul președinte al republicii franceze, al cărui portret se află în fruntea foii noastre, e fiul poporului, anume al unui industriaș. S'a născut în Batignolles, un suburbiu al Parisului. Întău a vrut să se facă și el industriaș, dar prin stăruința lui a ajuns un negustor foarte bogat în Havre. A fost apoi membru al parlamentului, în urmă ministru de marină, de unde s'a urcat în scaunul prezidențial.

Fulgi de zăpadă. Ierna e 'n toiul ei. Ninge neconținut. Coconița eșită din pension, vrând să glumescă cu frate-seu, ia un pumn de zăpadă, o face ghem și asvêrle ridând . . .



LITERATURĂ și ARTE.

Știri literare și științifice. Dl Ioan cav. de Pușcariu a publicat sub auspiciile Asociațiunii transilvane tomul II din lucrarea sa: „Date istorice privitoare la familiile nobile române“ culese de dsa. — *Dl B. P. Hașdenu* a fost ales membru al Societății de științe fizice din București. — *Dl D. Teleor*, cunoscutul nostru colaborator din București, va scote dăilele aceste de sub tipar la Craiova un volum de poezii sub titlul „Realiste“. — *Dl P. Broștean* din Timișoara publică un apel la abonament pentru „Istoria împăratului Trăian și a contimporanilor sei“ de dr. Heinrich Francke, traducere autorizată.

Cartea dlui Ioan Bohl. Am anunțat în vèra trecută, că dl Ioan Bohl, consilier la Amsterdam și membru al Academiei belgiane, va scote o carte în limba franceză despre Români. Acum cartea a apărut și ilustrul jurisconsult ne-a pus și noue un exemplar la dispoziție. Ea pòrtă titlul „Code de commerce roumain“ și se ocupă prin urmare de codicele comercial român. Distinsul autor, care a învățat și românește, nu se mulțumește numai a traduce codicele comercial român, ci îl compară și cu alți codici. Volumul este precedat de un studiu escelent, intitulat „La résurrection d'un peuple“, în care se presentă istoria contimporană a României. La sfêrșit găsim un alt studiu prețios sub titlul „La régénération de la société“ în care se ocupă de legislatura, puterea executivă, și autoritățile publice ale României, făcând o prea interesantă dare de sêmă asupra literaturii noastre juridice. Întrêga lucrare are marele merit d'a presintă progresul cultural al României în străinătate.

Academia Română. Sesiunea generală a Academiei Române se va deschide la 28 februarie v. (12 martie n.) la ora 1 după mieznoapte. În sesiunea această vor avé să țină discursuri de recepțiune membrii: dr. Victor Babeș, A. D. Xenopol, Spiru Haret și I. M. Mol-

dovan. Se vor decerne premiile Eliade Radulescu și Năsturel Herescu și alte premii mai mici. Biuroul a și convocat pe toți membrii.

Conferințe literare. Dl dr. Petru Șpan, profesor seminarial în Sibîiu, a ținut în duminica trecută o prelegere publică în localul societății române de lectură. A vorbit despre „Pomul de Crăciun“. — *Dșora Lucrăția Popescu*, învățătoare la școala Reuniunii femeilor române din Sibîiu, va ținé duminică la 17 l. c., în casina română de acolo, o conferință despre „Rolul femeii în societate“.

O nouă fôie umoristică. Administrația și editura revistei „Vatra“ din București anunță, că dăilele aceste va scote și o fôie umoristică ilustrată, sub direcția dlui Anton Bacalbașa. Noua fôie va eși de doue ori pe lună. Abonații „Vetrei“ vor primí-o în Austro-Ungaria pentru 1 fl. 50 cr. pe an. Dl editor C. Sfetea e hotărît s'aducă jertfe mari, pentru ca noua fôie umoristică să fie la înălțimea tuturor așteptărilor.



TEATRU și MUSICĂ.

Știri teatrale și musicale. Dl Gr. Mărunțean, unul din colaboratorii noștri bucureșteni, care chiar acum publică în fôia noastră nuvela sa cea mai nouă, intitulată „Bilet de corespondență“, a scris doue piese teatrale, dintre care una se va jucă încă în stagiunea actuală a Teatrului Național din București — *Dl I. Bacalbașa* a dat comitetului Teatrului Național din București o piesă intitulată „Mort fără luminare“ care se va jucă în curênd.

Serate literare-musicale în Lugoj. A treia serată literară-musicală, la 19 ianuarie n. a avut următorul program: 1. L. Stern: Carnaval de București, esecutat pe pian de dșora Victoria Iorga. 2. Despre căsătoria la poporul român, disertație de dl George Joandrea. 3. Fr. Chopin: 38. Nocturne, esecutată pe pian și violină de dșora Laura Vlad și dl dr. Simion Tămaș. 4. Al. Vlahuță: La icônă, declamată de dl George Adam. 5. „Amore piu grande del mare“, cântată de dna Elena Marcovici și dl Mihail Jivanca, acompaniată pe pian de dșora Livia Vodă. — *A patra serată literară-musicală*, în 26 ianuarie n., cu acest program: 1. F. Lorenț: La stéua cădêndă, esecutat pe pian de dșora Letița Tempea. 2. P. Dulfu: Vestitorea primăverii, declamată de dșora Alesandrina Ianculescu. 3. O. Spirescu: E greu să uiți, G. de Yradier: La Paloma, cântate de dșora Sofia Barbu, acompaniată pe pian de dna Cornelia Brêdicean. 4. „Căsătoria la poporul român“, disertație de dl George Joandrea (continuare.) — *A cincia serată literară-musicală* în 2 februarie 1895 st. n. cu următorul program: 1. E. Prudent: Il trovatore, esecutat pe pian de dșora Laura Vlad. 2. T. Speranță: Sôcra, declamată de dșora Mări-óra Jurca. 3. C. Decker: Consolarea, cântată de dna Elena Marcovici, acompaniată de dșora Livia Vodă. 4. „Silvina“ nuvelă de dl Adrian Nedelco.

Reprezentăție teatrală în Iladia. Corul bisericesc gr. or. român din Iladia, aprôpe de Oravița, va da mâne duminică la 5|17 februarie, în ospêtăria D. Cornean, o reprezentație teatrală, precedată de concert în care corul va cântă câteva cvartete. Apoi se va jucă „Sărăcie lucie“ comedie populară, cu cântece într'un act de Iosif Vulcan. Persônele: Sivu Iernilă, epitrop, dl I. Catina; Veselina, fata lui, dșora M. Murgu; Ioța, cărauș, dl M. Murgu; Trăilă Liliac, fecior holtei, dl D.

Ania; Viliga, nebunul satului, dl N. Murgu; Sanda, țigancă vrăjitoare, dșora M. Dragoescu; O nevastă, dșora E. Sirbu; Altă nevastă, dșora C. Teicu; O fată, dșora A. Ania; Altă fată, dșora F. Teicu; Un fecior, dl D. Corcan; Alt fecior, neveste, fete, feciori, copii, popor. — Se petrece într'un sat în Bănat.

Concert la B. Comloș Reuniunea română de cânt din B. Comloș va aranja la 4/16 februarie concert în sala ospetăriei mari. Programul: Motto: Cântă române. 1. Porumbescu: „Cisla“ quartet. 2. Dürner: „Fortuna“ quartet. 3. M. Stoenescu: „Adevărul și minciuna“, poezie declamată de G. Ciolac. 4. I. Vidu: „Primăvera“ quartet. 5. P. Dulfu: „Dracușorii“, poezie declamată de T. Suca. 6. I. Vidu: „Vino lele“ quartet. 7. Cuvânt de încheiere de G. Păcațanu. Cuartetele se vor esecuta de reuniunea concertantă, dirijată de G. Nicoră. După concert va urmă dans. În pauză: Călușerul și Bătuta.

Producțiune școlară în Șard Cu elevii școlii din Șard, lângă Alba-Iulia, se va da la 16 februarie o producțiune declamatorie-musicală, cântându-se și declamându-se mai multe piese naționale. Producțiunea se va da în folosul fondului bibliotecii școlare de acolo.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

Noul mitropolit de Blaș, I Pr. Ssa Victor Mihalyi de Apsa a depus în săptămâna trecută jurământul la Viena în mâinile Majestății Sale. La acest act solemn au fost de față ministrul a latere br. Samuil Józsika și camerarul ungar br. Orczy. Apoi înaltul prelat a fost primit de Maj. Sa în audiență privată.

Consistoriu plenar la Arad Marți la 12 l. c. s'a ținut la Arad consistoriu plenar, sub presiul Pr. Ssale părintelui episcop Ioan Mețianu, la care s'au invitat toți membrii consistoriului aradan. Cu asta ocaziune s'a făcut raport despre morțea protopresbiterului Georgiu Crăciunescu și s'au luat măsuri pentru ocuparea scaunului protopresbiteral al Belințului, precum și în privința alegerii unui deputat pentru sinodul diecesan și congresul bisericesc din Sibiu, în locul reposatului. Administrator al tractului protopresbiteral a fost numit părintele Lucian Șepețian, paroc în Chiseteu și conducătorul renumitului chor de acolo.

Consistoriul gr. or. din Oradea-mare. Dl Nestor Porumb, paroc gr. or. în Tulca, a fost numit de consistoriul gr. or. din Oradea-mare administrator al protopresbiteratului Tinca, remas în vacanță prin morțea protopresbiterului Iosif Vesa.

O donațiune frumoasă. Sub acest titlu cetim în „Gazeta Transilvaniei“ o scrisore din Abrud, prin care se anunță, că dna Iuliana Vașiu, pentru generositatea și rara-i ospitalitate bine cunoscută unui mare public român din țera noastră, în înțelegere cu dl Ión Vișia, proprietar în Abrud, au donat cu drept de proprietate, casele cu etagiu situate în strada principală a Abrudului, tocmai în vecinătatea școlii de stat — Reuniunii femeilor române din Abrud, predându-le totodată în faptea posesiune a dómnei Ana Filip, președinta reuniunii. Acum școla de fetițe a Reuniunii se va mută în această casă. Această nobilă faptă ne îndemă să trimitem și noi cele mai cordiale felicitări venerabilei matrónce care prin faptul acesta ș-a ilustrat atât de splendid numele.

C E E N O U ?

Hymen. Dl dr. Gavril Cosma, avocat în Beiuș, s'a logodit cu dșora Livia Goron în Arad. — Dl Ioan Ciontea, girantul răspundător al „Tribunei“ și al „Foi Poporului“ în duminica trecută s'a cununat cu dșora Elisabeta Moldovan în Sibiu. — Dl dr. Fiorea Lupu, redactor al foii legilor imperiale din Viena, ediția română, la 4/16 l. c. se va cunună în Cernăuți cu dșora Elena de Onciul, fiica profesorului universității Isidor cav. de Onciul. — Dl Ioan Stoian, notar cercual în Racoșdia, s'a logodit cu dșora Anica Iana tot de acolo. — Dl Iosif Ianuș, mecanic român la căile ferate de stat ungare, la 17 februarie n. se va cunună cu dșora Elena Popescu, în Fabricul Timișorii. — Dl George Ionescu, teolog absolvent, se va cunună cu dșora Ana Popovici, la 17 februarie n. în Luncavița. — Dl Isidor Sucova, absolvent de teologie, se va cunună cu dșora Elena Posmușan în Ragla. — Dl Simeon Musta, învățător gr. or. în Coșteiu, aprópe de Lugóș, la 5/17 februarie se va cunună cu dșora Catarina Maximovici în Biserica albă. — Dl Emil Gribovici, substitut de notar în Vatra-Dornei, Bucovina, la 5/17 februarie se va cunună cu dșora Veronica Balmoș, fiica protopresbiterului George Balmoș din Vatra-Dornei. — Dl Nicolae Roman, absolvent de teologie, se va cunună cu dșora Aneta Moga, la 9/21 februarie în Hărțogani.

Știri personale. Dl Iuliu Coroian, condamnat la închisore de stat de doi ani și opt luni, în procesul Memorandului, a fost mai târziu șters de camera advocaților din Cluș din lista advocaților; Curia r. a nimicit hotărîrea acésta și Coroian va fi suspendat dela advocatură numai pe timpul închisorii sale. — Dl I. G. Babeș, comptabil la marea fabrică „Rhein, Scheesse-res Comp.“ din Azuga, a fost recunoscut de senatul român, cetățian al României.

Dómnele și domnișorele din Iași au trimis domnișorelor române din Sibiu, care au fost date în judecată pentru purtarea tricolorului național, o adresă prin care le felicită, zicând: „Voi, feciore iubite, alesele némului românesc, voi ați imprimat tricolorului nostru acel farmec nobil, și nu într'un avânt de veselie, nu în emoțiunea unei solenități, ci în impregiurări de grea cumpănă, într'un timp de apăsare și de prigonire fără margini“. Adresa e semnată de 150 de dame din Iași.

Dna Emilia Rațiu a adresat țiarului maghiar din Seghedin intitulat „Szegedi Napló“ o scrisore, prin care demințește niște scornituri tendențioase ale numelui țiar. Redacțiunea publicând scrisorea, încheie cu următoarele cuvinte: „Decă tóte dómnele maghiare ar șei să fie atât de maghiare, cât de română este dna Rațiu, nici că ne-ar pásă decă dl Rațiu citeșce ori ba în închisore de stat serieri simpatice ori dușmane statului“.

Jubileul unui advocat român. În luna acésta se implinesc cincideci de ani, de când dl Teodor Lazar, avocat în Oradea-mare, a făcut censură de advocat și a deschis cancelărie în orașul nostru. Din incidentul acesta, camera advocațială de aicea îl felicită prin o adresă prezentată de o deputațiune; iar prietenii, cunoscuții și toți românii din Oradea-mare și din alte părți îi aduc cele mai căldurose urări. Veterannul jubilent, de-atunci și pân' acuma, nenecat în serviciul poporului, iar ca fișc consistorial, în al bisericeii sale, se bucură de simpatie și stimă generală, care la bătrânețe i este respalata cea mai prețioasă. Modest, fără preten-

țiuni și pururea activ, unica țintă i-a fost să-și facă datoria. Acum, la acesta și solemnă, cu o dulce mulțumire poate să-și întorcă privirea asupra trecutului seu lung și inzestrat de rǒdele muncii sale. Cu bucurie ne însoțim și noi la serbătorea sa și a familiei sale, urându-i: La mulți ani in deplină sănătate!

Nenorocirea unui academician. Aflăm din „Lupta“ că într'una din sǐrile sǐptemǎnei trecute mai multǎ lume erǎ adunatǎ in Tecuci la dl. Al. Papadopol-Calimac, cunoscutul istoric și membru al Academiei. Pe la orele 12 invitații plecarǎ și dǒmna Papadopol-Calimach se retrase in odaie și se culcǎ imediat. Dupǎ cǎteva minule servitǒrea intrǎ sǎ-i ducǎ ceaiul. Dǒmna Papadopol-Calimach murise in urma unui anervism. Servitǒrea a dat alarmǎ, dl. Papadopol-Calimach și dǒsora Papadopol alǎrgǎ in odaia de culcare. Disperarea domnișorei Calimach intrece ori-ce inchipuire. Ea își iubiǎ fǒrte mult mama și mǒrtea ei pe neașteptate o atinse profund. A doua și de diminetǎ și dǒsora Papadopol fu gǎsitǎ mǒrtǎ. Pe o mǎsutǎ din odaia ei se gǎsi o scrisore adresatǎ dlui Papadopol-Calimach, in care-i spunea cǎ, neputǎnd trǎi fǎrǎ mama ei, a hotǎrit sǎ se sinucidǎ. Se șice cǎ dǒsora Calimach ar fi bǎut o cantitate mare din niște doctorii care conțineau otravǎ și care erau in casǎ. Își pǒte ori-cine inchipui in ce stare de disperare se aflǎ nefericitul soț și pǎrinte. El pierdǎ in cǎteva ore pe ființele cele mai scumpe și in niște impregiurǎri din cele mai triste. Al. Papadopol-Calimach este bolnav, fǒrte slab și grozav de abǎtut. Trimitem condolențele nǒstre distinsului bǎrbat și îi urǎm sǎ pǒtǎ suportǎ cu bǎrbație nenorocirile care l'au isbit.

Serbarea Horia și Cloșca la București. La 15/27 februarie se implinesc 110 ani dela esecutarea lui Horia și Cloșca. Din incidentul acesta studenții universitari din Burești au decis a serbǎ șiua de 15/27 februarie printr'o intrunire, in care vor face istoricul revoluției, arǎtǎnd cauzele ce au provocat-o și rezultatul ce a avut.

Deschiderea teatrului sǎrbesc in Neoplanta. Lazar Dunghersky, un proprietar fǒrte bogat din partea sudicǎ a Ungariei, a zidit la Neoplanta un teatru sǎrbesc frumos. Noul teatru a costat 150.000 fl. și deschiderea s'a fǎcut la 26 ianuarie, cu concert și declamații, care s'a arangiat de tinerimea gimnasialǎ sǎrbǎ. Teatrul are trei-deci de loge, staluri comode, iluminatiune electricǎ; este un edificiu destul de splendid și de stil modern. Trupa teatralǎ sǎrbǎ a și inceput sǎ jǒce in el.



CARNEVAL.

A doua seratǎ dansantǎ la Curtea din București a fost joi la 7 februarie n. Au asistat toți dnii miniștri cu dnele — afarǎ de dl. Marghiloman care e in cǎ suferind; dl. general Manu, președintele Camerei, cu dna; reprezentanții strǎini și secretarii de ambasadǎ cu dnele, președinții Curților de apel și de casație cu dnele, dnii generali din garnisonǎ cu dnele, un mare numǎr de deputați și senatori, etc. etc. Regele și regina impreunǎ cu principele Ferdinand și principesa Maria, incongiurați de casele civilǎ și militarǎ, și-au fǎcut intrarea in sala cea mare la orele 10 și jumǎtate. Serata s'a sfârșit pe la orele 3 1/2 despre șiua.

Picnic la Cluș. Junimea romǎnǎ universitarǎ din Cluș va arangia joi la 21 februarie un „Picnic“ in sala „Otelului Central“. Președintele comitetului arangiator este dl. drd. Sigismund Pop de Bǎsești. Se fac mari pregǎtiri pentru acestǎ petrecere și se sperǎzǎ un succes frumos.

Balul „Junimei“ in Cernǎuți, la 7 februarie n., a avut un succes splendid. Ôșpetii au fost intimpinați de președintele de onǒre dl. dr. Iancu cav. de Zotta, de președintele comitetului arangiator dl. Const. cav. de Popovici și de toți membrii comitetului arangiator, in sala decoratǎ cu mult gust de pictorul diecesan dl. E. Maximovici. Balul s'a inceput la 9 1/2 cu Hora, dl. dr. Iancu cav. de Zotta cu dna contesǎ de Goess, soția președintelui țerii, dl. Const. cav. de Popovici cu dna Elena Popovici, președintele Junimei D. Popovici cu dna Maria de Popovici. Au fost de fațǎ și Em. Sa archiepiscopul și mitropolitul Silvestru Morariu Andreevici, președintele țerii contele Goess, mareșalul țerii dl. I. Lupul, baronii Eugen Stircea, Victor Stircea, George Stircea, Eudoxiu Hormuzachi, George Vasilco, cav. Emanuel Flondor, cav. Iancu Flondor, Alesandru br. Musteța, Nicolee br. Musteța, cav. Leon de Vasilco, cav. Basil de Vasilco, Nico cav. de Vasilco cu familiile și alții mulți.

Bal la Bocșa-romǎnǎ. Preoții și fruntașii comunei Bocșa-Romǎnǎ arangǎzǎ la 9/21 februarie un bal, pentru fondul societǎții de lecturǎ. Balul va fi precedat de un concert, dat de renumitul chor vocal al plugarilor neștri din Chiseteu.

Bal la Brașov. Reuniunea femeilor romǎne din Brașov va da astǎ și sǎmbǎtǎ la 4/16 februarie o petrecere cu dans in sala otelului „Central Nr. 1“. Venitul curat se va intrebuișǎ pentru scop filantropic.

Petrecerea din Alba-Iulia, arangiatǎ in folosul școlǎlor romǎne de acolo, a avut un succes material fǒrte modest. Au luat parte familiile Gerasim, Cirlea, Ivan, Velican, Coșeriu, Rusan, Florescu, Lobonț și Colbasi.

Bal la Zam. Notarii din Cercul pretorial Iliia vor arangia luni la 21 februarie n. bal la Zam in otelul „Transilvania“. Intre membrii comitetul arangiator se aflǎ și dnii Romul Anacuța, Simeon Dragomir, Iosif Criste, Partenie Onișan, Dumitru Lǎcǎtuș, Ioan Moldovan, Ioan Morar, Stefan Șerban și Alesandru Sirbina.

Petrecere cu dans la Fǎget. Inteligința romǎnǎ din cercul Fǎgetului și al Mureșului va arangia la 21 februarie n. o petrecere cu dans la Fǎget in otelul Sedan. DAMELE sǔnt rugate a se presentǎ in imbrǎcǎminte de promenadǎ.

Bal la Bozovici. Casina romǎnǎ din Bozovici va arangia la 23 februarie n. bal in localul seu propriu. Venitul curat se va intrebuișǎ in folosul bibliotecii casinei.

Cǎlindarul sǎptemǎnei.

Dumineca lǎsatului de carne, Ev. dcl. Mateiu, c. 25, gl. 2. a inv. 2.			
Șiua sǎpt.	Cǎlindarul vechiu	Cǎlind. nou	Sǒrele.
Duminecǎ	5 Mart. Agatea	17 Donatus	7 0 4 59
Luni	6 Pǎr. Vucol	18 Concordia	6 58 5 1
Marti	7 Pǎr. Parteniu	19 Susana	6 56 5 3
Mercuri	8 S. M. Teod. Strat	20 Eucherius	6 54 5 4
Joi	9 S. Mart. Nichitor	21 Eleonora	6 53 5 7
Vineri	10 S. Mart. Haralambie	22 Petru C.	6 50 5 9
Sǎmbǎtǎ	11 Mart. Vlassie	23 Serenus.	6 47 5 11

Proprietar, redactor respundǎtor și editor: IOSIF VULCAN.

CU TIPARUL LUI IOSIF LǎNG ORADEA-MARE.